

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОД

ЮРІЯ ПОКАЛЬЧУКА

Управління культури Полтавської
обласної державної адміністрації

Полтавська обласна бібліотека для
юнацтва ім. Олесе Гончара

Серія "Сучасні українські письменники"

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОД ЮРІЯ ПОКАЛЬЧУКА

Інтелект-реліз

Вип. 21

83.34

Л64

Укладач: *Варвара Василівна Потуремець*

Літературний код Ю. Покальчука : інтелект-реліз / укладач В. В. Потуремець; Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. О. Гончара – Полтава, 2016. – 8 с.

Видання із серії "Сучасні українські письменники" присвячено творчості письменника-класика сучасної української літератури Юрія Покальчука, відомого як перекладача, науковця, голови міжнародного відділу Спілки письменників України.

"Ніколи нічого не вигидав, навіть найвизначніші ситуації, які можуть здатися неможливими, дець, колись, кимось були пережиті й прожиті, а я лише обробив їх художньо, дав їм власний розвиток, втілював їх у тексті"

Юрій Покальчук

"Щастя - це коли є кого любити, займатися улюбленою працею і на що надіятись"

Юрій Покальчук

Юрій Володимирович Покальчук – один з найцікавіших і найоригінальніших постатей в сучасній українській літературі, письменник, перекладач, науковець, кандидат філологічних наук, голова міжнародного відділу Спілки письменників України. Був членом літературного гурту "Psi святого Юра". Організатор і керівник музичного гурту "Вогні великого міста", який виконує пісні на його тексти.

Пако (так називали його друзі) був завжди в епіцентрі культурних і мистецьких подій, потрібний усім і готовий щедро віддавати себе і свій талант людям. Культовий письменник сучасності, улюбленець молоді, музикант, журналіст, мандрівник і шукач пригод – це все Юрій Покальчук.

Письменник народився 24 січня 1941 року в Кременці (Тернопільська область, Україна) у родині діалектолога, краєзнавця Володимира Покальчука. Дитинство і юність провів у Луцьку, де закінчив школу й Луцький педінститут. Потім навчався в Ленінградському університеті на факультеті східних мов.

- Від 1969 – в місті Київ. 1969–1976 – молодший науковий співробітник Інституту літератури АН УРСР.
 - З 1976 р. – член Спілки письменників України.
 - 1992–2000 р.р. – старший науковий співробітник відділу зарубіжної україніки Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.
 - З 1994 до 1998 р.р. – голова іноземного відділення Спілки письменників України.
 - 1997–2000 р.р. – президент Асоціації українських письменників.
 - 2000–2002 р.р. – член Національної ради з питань телебачення і радіомовлення.
 - З 31 травня 2007 – почесний член Літературного угруповання "СТАН"
 - З жовтня 2007 року вів свій власний блог.
- Помер 10 вересня 2008 року в Києві.

У колишньому СРСР був першим перекладачем аргентинського письменника-культуролога Хорхе Луїса Борхеса. Перекладав Хемінгуей, Селінджера, Кортасара, Амаду, Маріо Варгаса Льосу, Кіплінга, Рембо та багато інших, написав 17 художніх книг. Знав 11 іноземних мов, вільно володів польською, англійською, іспанською, французькою мовами.

Автор книг "Хто ти?" (1976), "І зараз, і завжди" (1981), "Кольорові мелодії" (1984), "Кава з Матагальпи" (1985), "Великий і малий" (1986), "Шабля і стріла" (1990), "Химера" (1992), "Те, що на споді" (1998), "Двері в..." (1999), "Озерний вітер" (2000), "Інший бік місяця" (2000), "Інше небо" (2001), "Одісей, батько Ікара" (2001), "Вони кажуть" (2002), "Час прекрасний" (2002). Серед самих відомих книг Покальчука - "Таксі блюз" (2003), "Окружна дорога" (2004), "Заборонені ігри" (2005), "Камасутра", автор літературно-критичних праць, 5 збірників поезій, 15 збірників повістей та оповідань, роману "І зараз, і завжди..." (1980), книги "Українці у Великій Британії" (1999), сценаріїв і співстановник телефільмів. Понад 16 років опікувався малолітніми в'язнями, для яких видавав часопис "Горизонт". В серпні 1996 відвідав місто Бучач як консультант документального фільму про Ш. Й. Агнона.

Він не любив, коли його називали Юрієм. "Юрій, - казав він, то Змієборець. А я – Юрко". Й на обкладинках його численних книжок значиться автором Юрко Покальчук.

Повість **"Озерний вітер"** заводить читача у химерний світ дохристиянської міфології України. Озерний княжич Волин, що живе у світі русалок і змієлюдів, перелесників і вовкулаків та інших лісових демонів, торкнувшись людського кохання проходить складний шлях утверджень і втрат. Любов і війна, різноманітні перебіги сьогоденного життя від Галичини до Ріо-де-Жанейро переплетені завжди у напружених, не раз фантастичних сюжетних поворотах і в інших творах цієї книжки.

В книзі **"Час прекрасний"** зібрані оповідання і повісті різного часу написання і різної тематики, але їх об'єднує головна ідея - світло і темні почуттів людини. Деякі твори насичені густою еротикою, часом навіть шокують своєю відвертістю у показі інтимних сцен, в той час як інші присвячені злетам людського духу, пошукам ідеального в людині. Де пролягає межа між гріхом і чистотою, де правда - у невинності, у незнанні чи у знанні і переступанні бар'єрів задля справжнього знання, вищої мудрості - знайти відповідь на ці питання намагаються герої творів Юрка Покальчука.

"Не наступайте на любов..." – це підсумковий поетичний доробок письменника, в якому розкривається його бурхлива, романтична, поглинута почуттями і пристрастями поетична натура. Багато поезій з цієї збірки покладено на музику. Пошук глибокого справжнього кохання, поцінування дружби, порядності, вірність високим ідеалам – ці вічні теми завжди знаходять відгук у серцях читачів.

Що ховається на самому дні людської душі? Що є джерелом шаленого і могутнього сексуального потягу, який рухає кожною живою істотою? Де закінчується первісне тваринне начало і починається Людина? Чи можна переступати усталені моральні норми, за яких умов і коли? Чи є в людському житті щось вище за незглибимий потяг однієї людини до іншої, який змітає на своєму шляху всі суспільні норми і усталення? І якщо це не приносить нікому зла, а двом дарує щастя, то чи мають вони право бути щасливими? Як народжується з

підлітка чоловік і чи може поєднатись у свідомості сина образ матері і її ж як чиеїсь коханки? Такі та багато схожих питань порушує Юрко Покальчук у своїй еротичній прозі, зібраній в одній книжці під назвою **"Кама Сутра"**.

"Окружна дорога" – книга Юрія Покальчука, присвячена, головним чином, проблемам молоді. Її герої – різного віку, але усіх їх об'єднує одне – пошук себе, свого місця в житті, складні проблеми непорозуміння з боку батьків, входження у дорослий світ, витворення власної особистості, усвідомлення того, що життя – це скрізь і завжди боротьба за існування. Складними шляхами йдуть до самопізнання герої Покальчука. Це і ранній секс, і наркотики, і біда бідною, аж поки щось не зупинить їх на цьому шляху – або тюрма, або смерть, або зустріч з людиною, що поведе іншим шляхом, або ж як не часто, але високе очищення – прихід до Бога.

За обкладинкою книжки **"Паморочливий запах джунглів"** ховаються дивовижні пригоди у джунглях Азії і Латинської Америки, кохання і секс, гумор і війна, такі несхожі і часом дивовижні жінки в різних країнах і непогамовне бажання самого автора скрізь спізнати "смак гріха".

"Шабля і стріла" – книга, в якій автор торкається різних пластів історії – від прадавньої міфології своєї рідної Волині ("Озерний вітер") до карколомних пригод отамана опришків Данила в Україні ("Шабля і стріла") і пізніше в просторах Азії, де його суперник кипчак Айдар стає потім побратимом, з яким вони разом вирушають на Січ. Далі письменник сягає в двадцяте століття – республіканська війна в Іспанії – рота імені Шевченка в Інтербригаді ("І зараз, і завжди..."), боєць якої Андрій Школа проносить віру у свій народ і Україну через все життя, не зігнувшись ні на війнах, ні в сталінських таборах. В усіх творах, як завжди у Юрка Покальчука, буяють

пристрасті кохання, густа еротика, але над усім наскрізно проходить одне – віра у високі моральні принципи як найвищу цінність, в людську шляхетність і особисту гідність, в незламну любов і справжню дружбу, у силу, непереможність високого духу - те, що, на думку письменника, в усі часи і віки творило з людини Людину.

Юрій Покальчук опікувався вихованцями Прилуцької виховної колонії з 1986 року. Він випускав літературний альманах "Горизонт", авторами якого були самі вихованці закладу. Доля занесла його в колонію як позаштатного кореспондента часопису "Молодь України" для написання матеріалу на соціальну тематику. Покальчук, який на той час об'їздив півсвіту як журналіст-міжнародник, виступив перед колоністами з розповідями про свої мандри. З цього розпочалася його робота в колонії. В нього просто з'явилась потреба віддавати свою любов хлопцям. "Я можу сказати, що я люблю їх, я з ними ношуся, вожуся і вони це бачать, цінують. Але ця любов мусить бути цілодобовою, без перерв і обставин." Скільком він став не лише дядькою Юрою, а й найближчою і подекуди єдиною ріднею, замінивши батька й матір. Скільком вилікував душу, яка виливала на папір свої страждання, гріхи і покаєння, очищуючись від зла на шляху до себе. Дмитро Стус так сказав про письменника: "...він один з небагатьох сучасних письменників, хто намагається рятувати людину від безнадії й у кожному творі переконує читача, що квітка кохання (може єдина справжня цінність нашого світу) таки існує, а добро здатне протистояти злу."

Література про творчість Юрія Покальчука

Голобородько Я. Генерування літературних форм : [Про повість Ю. Покальчука "Ритм"] / Я. Голобородько // Літературна Україна. - 2005. - 11 серп. - С. 6.

Голобородько Я. Замість Евересту - пагорбок. Про нову повість Юрка Покальчука : ["Ритм"] / Я. Голобородько // Березіль. - 2006. - № 6. - С. 177-181.

Кущенко С. Юрій Покальчук "Окружна дорога" / С. Кущенко // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2006. - № 15. - С. 32-39.

Маленко О. Пам'яті Майстра / О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2008. - №28 (жовт.) . - С. 2-4.

Маленко О. Юрко Покальчук. Монолог Майстра / О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу. - 2006. - № 32 (листоп.). - С. 36-39.

Науменко В. Юрко Покальчук: "Сковорода і мій дід зробили Харків моїм рідним містом" : [Розмова з письменником] / В. Науменко // Березіль. - 2006. - № 1. - С. 31-38.

Пастушина В. Вільний вітер вічності / В. Пастушина // Літературна Україна. - 2008. - 22 січ. - С. 4.

Пустовалова Н. Антропоніми в міфологічній картині роману Ю. Покальчука "Озерний вітер" / Н. Пустовалова // Вивчаємо Українську мову та літературу. - 2015. - № 19-21. - С. 69-73.

Римарук І. Не запитуй, по кому дзвони. Пішов із життя письменник, життєлюб і прекрасний товариш Юрко Покальчук / І. Римарук // Сучасність. - 2008. - № 10. - С. 118.

Романчук О. Україна як зона особливої уваги. Із розмови з Юрком Покальчуком, записаної у вересні 2006 року / О. Романчук // Літературна Україна. - 2008. - 25 верес. - С. 4.

Твори Ю. Покальчука

Анатомія гріха / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2008. - 251 с.

Заборонені ігри : повісті / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2006. - 222 с.

І зараз, і завжди... : роман / Ю. В. Покальчук. - К. : Радянський письменник, 1981. - 223 с.

Кама Сутра : повісті й оповідання / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2007. - 799 с.

Не наступайте на любов... : поезії / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2007. - 282 с.

Одісей, батько Ікара : поезії / Ю. В. Покальчук. - Львів : Кальварія, 2000. - 120 с.

Окружна дорога : повісті та оповідання / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2004. - 511 с.

Таксі-блюз : повісті та оповідання / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2003. - 317 с.

Те, що на споді : оповідання та повісті / Ю. В. Покальчук. - Львів : Каменяр, 1998. - 342 с.

Хто ти? : оповідання / Ю. В. Покальчук. - К. : Радянський письменник, 1979. - 215 с.

Хулігани : роман / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2006. - 221 с.

Час прекрасний : повісті та оповідання / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2005. - 655 с.

Шабля і стріла : роман / Ю. В. Покальчук. - Х. : Фоліо, 2003. - 543 с.

Серія "Сучасні українські письменники"

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОД ЮРІЯ ПОКАЛЬЧУКА

Інтелект-реліз

Вип. 21

Автор-укладач

В. В. Потуремець

Редактор

С. В. Сичова

Комп'ютерна верстка

В. Ф. Походун

Відповідальна за випуск

С. В. Сичова

Підписано до друку 21.11.2016. 8 стор. Тираж 5 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара
36039, м. Полтава, вул. Олеся Гончара, 25а

<http://libgonchar.org> E-mail: pobugonchara@ukr.net